

בית הדין הצבאי המחוזי
במחוז שיפוט מטכ"ל
בפני:

סא"ל שחר גרינברג - אב"ד
רס"ן דנה גזית - שופטת
רס"ן נתנאלה מילמן אדלר - שופטת

(ע"י ב"כ, סגן אוהד מנור)

בעניין: התובע הצבאי

נגד

(ע"י ב"כ, סרן איתי המר)

מ/XXX טוראי י' ז'

גזר - דין

רקע

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו, בעבירה שעניינה-
גניבה, לפי סעיף 384 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן-חוק העונשין).
2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בחודש פברואר 2017, בבסיס יחידתו, נכנס הנאשם לחדרו של רמ"ד ביחידה, קצין בדרגת רס"ן, נטל מפתח אשר היה מונח על מדף, פתח באמצעותו ארונית שהייתה נעולה, ונטל מתוכה את הציוד המפורט להלן, אותו שמר בין חפציו עד לצאתו מהבסיס, אז העביר את הציוד לביתו:
 - מכשיר מסוג iPhone 7 בשווי 3,449.36 ש"ח.
 - מכשיר מסוג iPhone 7 בשווי 3,449.36 ש"ח.
 - מכשיר מסוג iPhone 6 בשווי 3,700 ש"ח.
 - מכשיר מסוג Ipaid Air 2 בשווי 2,350.42 ש"ח.
 - 2 חיפויי זכוכית למסך המתאימים למכשירים מסוג iPhone 7.
3. סך שווי הציוד האלקטרוני שנטל הנאשם-13,222.46 ש"ח. כלל הציוד שנגנב הושב לצה"ל.
4. הנאשם העביר מכשיר אחד מסוג מסוג iPhone 7 לאחיו, על מנת שזה ימכור אותו. במכשיר מסוג iPhone 6 השתמש הנאשם בעצמו. את המכשיר הנוסף מסוג iPhone 7 וחיפויי הזכוכית שקל הנאשם למכור עם אחיו באמצעות המרשתת.

5. על פי מסמך הפרטים הנוספים (ת/1), שאת תוכנו אישר הנאשם, עלה כי מדובר בנאשם אשר התגייס לצה"ל ביום 6.10.2016 והשתחרר ביום 14.10.2018, לאחר שירות כמאבטח מתקנים. חקירת הנאשם נפתחה בעקבות חיפוש שנערך בחדרו שבבסיס, במהלכו נמצאו חלק מן הציוד המפורט בכתב האישום. צוין, כי אחיו של הנאשם התכוון למכור את המכשיר שמסר לו הנאשם, כדי לעזור כלכלית לאמו, אולם בסוף המכשיר לא נמכר.

ראיות הצדדים לעונש

6. **התביעה**, הגישה את תדפיסו האישי של הנאשם (ת/2) ממנו עלה כי הנאשם סיים בהצלחה טירונות וקורס מאבטח מתקנים, לא נעדר מן השירות, ולחובתו עבירת משמעת אחת בגין אי קיום הוראות.

7. פסק דין מתיק מרכז (מחוזי) 287/17 **התובע הצבאי נ' טוראי א' ז'** (2018)-מדובר בהליך המשפטי בעניינו של אחיו של הנאשם, אשר במסגרת הסדר טיעון הורשע בעבירה של החזקת נכס חשוד, לפי סעיף 413 לחוק העונשין, ונגזר עליו עונש של 90 ימי מאסר בפועל בדרך של עבודות צבאיות, מאסר על תנאי וקנס כספי בסך 500 ש"ח (ת/3).

8. **ההגנה**, הגישה מסמכים רפואיים של אם הנאשם (ס/1) מהם עלה כי האם זכאית לקצבת נכות מהמוסד לביטוח לאומי וכי היא סובלת מבעיות רפואיות חריפות, פיזיות ונפשיות; תלוש משכורת של הנאשם (ס/2) ממנו עלה כי הנאשם עובד בסופר מרקט "יוחננוף" ומשתכר 5,827 ש"ח בחודש; מסמך מאגף הרווחה (ס/3), לגביו הסכימו הצדדים כי הנאשם היה בקשר עם עובדת סוציאלית בתדירות של אחת לחודש בשנה האחרונה.

9. **מפקדת הנאשם, רס"ר ש' א'**, רס"רית משמעת, העידה בפני בית הדין ומסרה כי הנאשם שירת תחתה שנתיים כמאבטח מתקנים. צוין, כי הנאשם ביצע את תפקידו על הצד הטוב ביותר, בנועם הליכות והיווה דוגמא אישית ליתר החיילים בבסיס. עוד צוין כי הנאשם היה אהוד על כולם וביצע את תפקידו באחריות רבה, מחויבות והבנה לצרכי המערכת. הוסף, כי ביום העצמאות האחרון זכה הנאשם לתעודת חייל מצטיין ממפקד היחידה. הוטעם, כי מצבו המשפחתי והכלכלי מבית של הנאשם היה ידוע, וניתן לו סיוע בהתאם. בסיום דבריה, ציינה העדה כי "הלוואי וכל החיילים היו כמוהו".

10. **אמו של הנאשם**, העידה בפני בית הדין עדות נרגשת, במהלכה הרבתה לבכות. האם סיפרה כי היא מגדלת כאם חד הורית את שני בניה, הנאשם ואחיו התאום, לאחר

שהתגרשה מהאב לפני שנים רבות, ומאז האב לא בקשר, מלבד תשלום מזונות. האם סיפרה כי היא ושני ילדיה גרים בדירת עמידר בגודל 48 מטרים באור יהודה, כאשר היא ישנה בסלון ושני בניה ישנים יחד בחדר השינה. עוד סיפרה, כי לאורך השנים התדרדר מצבה הבריאותית, עד כדי אשפוזים, במהלכם נשארו ילדיה אצל אחיה, והיא גרה אצל הוריה. האם סיפרה כי הנאשם משלם את התשלומים בבית "י" **הוא זמות מאוד משמעותית בשבילי ודומיננטית**", וציינה כי חרף הקשיים סיים בנה את בית הספר התיכון ואף שירות צבאי מלא, וכיום הוא השתלב בעבודה מסודרת. לגבי המעשים בהם הורשע הנאשם, ציינה האם כי **"אני לא מקבלת את המעשה שהוא עשה ואני מקווה שתתחשבו כי זה ילדים שגדלו עם מחסור"**.

טיעוני הצדדים לעונש

טיעוני התביעה

11. התובע הצבאי המלומד, סגן מנור, עמד על הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם: בהיבט הכללי-פגיעה בסדר הציבורי, הביטחון האישי וברכוש; ובהיבט הצבאי-באמון, ברעות, ובמשמעת הצבא. כמו כן, עמד התובע על פוטנציאל הפגיעה בפרטיות של בעלי המכשירים שנגנבו, נוכח היותו של מכשיר טלפון כמחשב המכיל מידע רב, לעיתים אישי ופרטי מאוד. התובע הדגיש את נסיבות ביצוע העבירה על ידי הנאשם, כאשר זה ניצל את הסביבה הצבאית במסגרתה שירת, וביצע מעשים ממשיים, של פתיחת ארונית נעולה ונטילת המכשירים מתוכה, ובהמשך החבאתם בחדרו והוצאתם לביתו. צוין, כי אין מדובר בנסיבות בהן הנאשם "נתקל במקרה" במכשירים, אלא ביצע שרשרת פעולות ולא עצר באף שלב, על אף שיכול היה. צוין, כי היבט לחומרה במעשי הנאשם נעוץ בעובדה כי הנאשם אף השתמש באחד המכשירים שנטל, ותכנן למכור את יתר המכשירים עם אחיו. הוטעם, כי העבירה התגלתה במקרה, בחיפוש שנערך בחדרו של הנאשם, ולא מתוך גילוי לב או ביוזמת הנאשם.

12. התביעה הפנתה לרמת הענישה הנוהגת בעבירות אלה, וביקשה לקבוע מתחם ענישה במקרה זה של 4-10 חודשי מאסר בפועל, ולהטיל על הנאשם עונש הנמצא ברף הבינוני-גבוה של מתחם ענישה זה. צוין, כי התביעה אינה מקלה ראש בנסיבותיו האישיות הקשות מבית, ובשירותו הצבאי החיובי של הנאשם, אך לשיטת התביעה, אין באלה כדי להביא להקלה נוספת כלפי הנאשם, מעבר לזו שהתבטאה במתחם הענישה אליו עתרה הענישה, בשים לב לשיקולי ההלימה וההרתעה. התביעה הפנתה לעונש שהוטל על אחיו של הנאשם, 3 חודשי עבודות צבאיות, וטענה כי עניינו של הנאשם דכאן חמור משמעותית ביחס לחלקו של אחיו, ומכאן שאף על העונש שיוטל על הנאשם להיות משמעותי יותר.

טיעוני ההגנה

13. הסניגור המכובד, סרן המר, ביקש לתת משקל משמעותי לנסיבותיו האישיות הקשות מבית של הנאשם, בשים לב לחלוף הזמן ממועד ביצוע העבירה, שחרורו של הנאשם מצה"ל לפני מספר חודשים, והשתלבותו בעבודה מסודרת באזרחות. צוין, כי מדובר בחייל חיובי, אשר אף זכה לתעודת הצטיינות ביום העצמאות האחרון, עברו נקי ומדובר באדם נורמטיבי, אשר מעד באירוע אחד, שאינו מאפיין את אורחותיו, ולא מדובר בעבריון סדרתי. הוסף, כי כלל הציוד שניטל על ידי הנאשם הושב לצה"ל, כאשר בסופו של יום מרבית הציוד נותר בידי הנאשם, לא הועבר לאחרים, והמכשיר היחיד שהועבר לאחיו של הנאשם, אותו תכננו למכור, גם לא נמכר. צוין, כי הנאשם שיתף פעולה בחקירה, הודה במעשים והשיב את כל הרכוש שנטל. הסניגור ביקש כי בית הדין יאבחן מקרה זה ממקרים אחרים, בהם נגנבו מכשירי טלפון פרטיים, מאנשים ספציפיים, שם פוטנציאל הפגיעה בפרטיות הוא ממש. לעומת זאת, בתיק זה פוטנציאל הפגיעה בפרטיות הוא בגדר השערה, משלא ידוע מה הכילו המכשירים אותם נטל הנאשם. הסניגור טען כי לא מדובר במעשה מתוכנן או מתוחכם, ואין ניתן לנתק את נסיבותיו הקשות של הנאשם מבית, לבין המעשים שעשה.

14. ההגנה עתרה לקביעת מתחם ענישה שסיפו התחתון הוא מאסר על תנאי וקנס כספי, וסיפו העליון הוא מספר חודשי מאסר בדרך של עבודות צבאיות. בנוסף, ביקשה ההגנה כי בית הדין ישקול לחרוג לקולא ממתחם הענישה שייקבע, בשים לב לשיקול השיקום, אשר מתבטא בשחרורו של הנאשם מצה"ל, השתלבותו בעבודה מסודרת, הבעת חרטה על המעשה, כך שבסופו של יום יוטל על הנאשם עונש של מאסר בפועל בעבודות צבאיות לתקופה קצרה. הודגש, כי עונש מאסר בפועל לתקופה ארוכה עשוי להביא לפיטוריו של הנאשם מעבודתו, ובכך לפגוע פגיעה נוספת בו ובמשפחתו, מעבר לקשיהם הנוכחיים.

15. **בדברו האחרון של הנאשם**, הביע צער על מעשיו, וציין כי מדובר במעידה חד פעמית. צוין, כי המעשה נעשה "בלי לחשוב פעמיים", ונבע כתוצאה ממצבו הכלכלי. הנאשם ציין כי מאז שחרורו לפני ארבעה חודשים הוא עובד בסופר מרקט "יוחננוף", ששה ימים בשבוע, משעה 08:00 עד השעה 18:00. הנאשם ביקש מבית הדין להתחשב בו.

דיון והכרעה

16. על תופעת גניבת מכשירי טלפון ניידים בקרב המשרתים בצה"ל, צוין זה מכבר כי:

"מעשי גניבת מכשירי טלפון סלולארי רבו לאחרונה במדינה וגם בתוככי הצבא. מדובר במכשירים קטנים שנוחים להיגנב, ערכם רב

ואצורים בהם פרטים אישיים רבים. בצד הפסול והכיעור שדבקים תמיד במעשים כאלה, נודעת להם חומרה מיוחדת כשנעשים הם בין חיילים, בתוככי יחידות צבאיות. אז פוגעים הם גם בערכי הרעות והאמון ההדדי שצריכים לשרור בין חיילים המשרתים בכפיפה אחת ומערערים את תחושת הביטחון של חיילים לגבי רכושם האישי ופרטיותם. משכך, ראויים מעשי גניבה כאלה, ברגיל, לעונשי מאסר בכליאה. ברגיל, ראוי לפגוע בדרגתם של המורשעים בעבירות כאלה, שיש בהן כשל ערכי ופיקודי חמור" (ע/107/13 **התובע הצבאי הראשי נ' רב"ט ד'** (2013), על הפגיעה הטמונה בגניבת טלפון סלולארי, והענישה הראויה במקרים אלה ראו ע"פ 8627/14 **נתן דבראש דביר נ' מדינת ישראל**, פסקה 7 (2015)).

17. בהתאם להוראות סעיף 40 לחוק העונשין (תיקון 113), התשל"ז-1977, גזירת העונש נעשית על ידי בית הדין בהתאם לעקרון המנחה בענישה, הוא **עקרון ההלימה**-קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

18. בעת שקילת מידת הפגיעה בערך החברתי המוגן ובחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, בולטת הפגיעה בערכים של שמירת הקניין האישי, פגיעה בפרטיות, משמעת ורעות, אשר חלקם מעוגנים אף ברוח צה"ל המהווה את הקוד האתי של צה"ל, ומשמשים בעיצוב דפוס הפעולה של כל חייל.

19. מהעובדות שעלו בפני בית הדין נלמד כי לא מדובר במעשה מתוכנן, אלא ב"ניצול הזדמנות", אך אין חולק כי הנאשם הבין את המעשה שעשה, הוא לא "נתקל" במכשירי הטלפון אותם נטל, אלא ביצע שרשרת מעשים אקטיביים של פתיחת ארונות נעולה, בתוך משרדו של קצין בדרגת רס"ן, הוציא את המכשירים, העבירם לחדרו בבסיס, ובהמשך הוציאם לביתו. הנאשם עשה שימוש אישי לצרכיו באחד מהמכשירים, ומכשיר אחר מסר לאחיו על מנת למכור אותו, מכירה אשר בסופו של יום לא יצאה לפועל. דבר העבירה התגלה בעקבות חיפוש שנערך בחדרו של הנאשם, אז נתגלו המכשירים הגנובים, ולא בעקבות יוזמת הנאשם. עם זאת, אין ראיות לנוק ממשי שנגרם הלכה למעשה לצה"ל, או לבעל מכשיר טלפון ספציפי, כתוצאה ממעשי הנאשם.

20. על אף שבבסיס כתב האישום לא צוין המניע למעשי הנאשם, הרי שגם טענת ההגנה, לפיה הנאשם ביצע את המעשים על רקע מצוקתו הכלכלית הקשה מבית, אינה יכולה להתקבל. מצוקה כלכלית אינה יכולה להוות, בשום אופן, צידוק לביצוע עבירות. בית הדין אינו מקל ראש כלל בקשיו של הנאשם מבית, אשר הינו בן לאם חד הורית, המגדלת בדוחק את הנאשם ואת אחיו התאום, על רקע קשיים בריאותיים וכלכליים ממשניים. עם זאת, אין ניתן להסכין עם תרבות של שליחת יד ברכוש הזולת, בוודאי לא בתוככי מסגרת צבאית, המושתתת על יסודות של אמון, ערבות הדדית, ביטחון אישי, ואחוות לוחמים במובנה הרחב.

21. הפסיקה עמדה על הענישה המחמירה שיש להשית על מי שהורשע בעבירה של גניבה של מכשירי טלפון ניידים, אשר הפכה ל"מכת מדינה" (השוו: ע"פ 588/13 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, 27/8/2013], (2013); ע"פ 2038/14 אהרון בן מנחם נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, 23/6/2014] (2014)).

22. במסגרת מדיניות הענישה הנהוגה, הוטלו עונשי מאסר משמעותיים, לריצוי בדרך של כליאה ממשית, לצד עונשי מאסר על תנאי, פיצויים לנפגעי העבירה והורדה בדרגה (ע/43/16 התובע הצבאי הראשי נ' רב"ט א' (2016); רע"פ 536/16 ר' ב' נ' התובע הצבאי הראשי (2016); ע/3/13 סמל א' פ' נ' התובע הצבאי הראשי (2013); ע/91/13 סמל ד' ב' נ' התובע הצבאי הראשי (2013); ע/107/13 התובע הצבאי הראשי נ' רב"ט ד' (2013); ע/84/12 רב"ט א' ש' נ' התובע הצבאי הראשי (2012)).

23. יוטעם, כי קיימים מקרים בהם הוטל עונש של מאסר לריצוי בדרך של עבודת צבאיות, כאשר נערך איזון בין כלל רכיבי הענישה שהושתו, ויתר נסיבות המקרה הקונקרטי, כמו גם נסיבות העושה (השוו: ע/256/98 התובע הצבאי הראשי נ' רב"ט ד' פ' (1999); ע/83,94/13 רס"ם ו' א' נ' התובע הצבאי הראשי (2013)).

24. לגבי מתחם העונש ההולם, בראי מידת הפגיעה בערכים החברתיים, הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ומדיניות הענישה הנוהגת, סבר בית הדין כי יש להשית על הנאשם עונש מאסר לריצוי בפועל של 3-7 חודשי מאסר, הניתנים לנשיאה גם בדרך של עבודות צבאיות, לצד עונש מאסר על תנאי וקנס כספי.

25. במסגרת גזירת העונש המתאים לנאשם בתוך מתחם העונש ההולם האמור, שקלנו את הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה: שיתוף הפעולה של הנאשם בחקירה ונטילת אחריות על מעשיו, הודאתו באשמה בבית הדין וחיסכון בזמן שיפוטי, הבעת חרטה, החזרת כל הרכוש שניטל לצה"ל, חלוף הזמן ממועד ביצוע העבירה-שנתיים-שחרורו של הנאשם מצה"ל לפני ארבעה חודשים, השתלבותו של הנאשם בעבודה מסודרת, ובעיקר נסיבות חייו המורכבות במיוחד של הנאשם, קשייה

הממשיים של משפחתו, המתקיימת בדוחק ניכר, כפי שהוכח ממסמכים שהוגשו לבית הדין, ואף לאור עדות אמו של הנאשם.

26. לנגד עינינו עמד העונש שהושת על אחיו של הנאשם, במסגרת הסדר טיעון-90 ימי מאסר בעבודות צבאיות, תנאי וקנס בסך 500 ש"ח. עם זאת, במקרה של האח, הלה היה חייל בשירות במועד גזר הדין, נסיבה שהינה משמעותית, בעיני בית הדין, בעוד הנאשם דכאן **משוחרר** והחל בדרך חדשה מוכחת, ולעניין זה הובא לבית הדין מסמך הרווחה (3/ס) ותלוש משכורת של הנאשם (2/ס).

27. בעניין אחידות הענישה, והשוואה בין מעורבים באותה פרשה, כבר נקבע כי עונש שהוטל במסגרת הסדר טיעון "אינו יכול להוות אמת מידה... לענישת מעורב אחר באותה פרשה" (ע"פ 3987/98 סונינו נ' מדינת ישראל (1998); ע/29/18 טוראי נ' נ' **התובע הצבאי הראשי**, פסקה 21 (2018); ע/27/18 רב"ט ש' נ' **התובע הצבאי הראשי**, פסקה 32 (2018); ע/7/18 סמל ה' נ' **התובע הצבאי הראשי** (2018); ע/63/17 סמל ז' נ' **התובע הצבאי הראשי**, פסקה 115 (2018)).

28. בית הדין מודע לכך שהטלת כל עונש מאסר ממשי על הנאשם, גם בדרך של עבודות צבאיות, עשויה להביא לפיטוריו ממקום עבודתו, ולפגוע פגיעה ממשית בנאשם ובבני משפחתו. כידוע, חוק העונשין מתייחס לפגיעה של העונש בנאשם ובמשפחתו, כנסיבה שיש לשקול במסגרת קביעת העונש בתוך מתחם הענישה (סעיף 40 י"א לחוק העונשין). עם זאת, בנסיבות תיק זה, אין מנוס מהטלת עונש מאסר בפועל על הנאשם, ולו בדרך של עבודות צבאיות, נוכח צבר הנסיבות שפורטו לעיל, אשר הביאו לקביעת מתחם ענישה שסיפו התחתון הוא מספר חודשי מאסר בפועל.

29. התרשמות בית הדין מהנאשם היא כי מדובר בבחור חיובי, אשר הגיע מרקע אישי קשה ומורכב, וחרף כל הקשיים מבית הצליח לשרת שירות צבאי חיובי ומועיל, וסיים שירות צבאי מלא, וכיום נמנה על מערך המילואים. על כך העידה בפנינו גם מפקדתו של הנאשם.

30. אשר על כן, מצאנו כי באיזון הכולל יש להטיל על הנאשם עונש מאסר המצוי בסיפו התחתון של מתחם הענישה. עונש זה מאזן בין שיקולי ההלימה וההרתעה מחד גיסא, לבין נסיבותיו האישיות של הנאשם, ושיקומו בעת הזו, מאידך גיסא.

סוף דבר

31. על הנאשם נגזרים העונשים הבאים:

- א. ארבעה (4) חודשי מאסר בפועל, שירוצו בדרך של עבודות צבאיות, בהתאם לחוות דעתה של רמ"ד שיקום במקמז"ר. הנאשם יתייצב בפני רמ"ד שיקום במקמז"ר, לשם תחילת נשיאת עונשו, ביום: 24.3.2019, עד השעה: 10:00.
- ב. שישים (60) ימי מאסר על תנאי למשך שלוש (3) שנים, לבל יעבור עבירה בעלת יסוד של שליחת יד ברכוש הזולת.
- ג. אלף (1,000 ש"ח) שקלים קנס אשר ישולם בעשרה (10) תשלומים שווים, עוקבים ורצופים החל מיום 1.4.2019.

- זכות ערעור כחוק.
- ניתן היום, 28.2.2019, כ"ג באדר א' התשע"ט, והודע בפומבי ובמעמד הנאשם וב"כ הצדדים.

שופטת

אב"ד

שופטת